

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 10/2011, instat pel Sr. XXX contra el Departament d'Ensenyament.

Antecedents

Primer.- En data 18/02/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la reclamació formulada pel Sr. XXX contra el Departament d'Ensenyament per no haver atès el dret de rectificació que havia exercit respecte a la dada de caràcter personal relativa al seu nom que constava a la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (en endavant, XTEC).

La persona reclamant aportava còpia de l'escrit de 27/01/2011, pel qual hauria exercit el dret de rectificació, així com còpia de diverses peticions al servei d'atenció unificada de l'XTEC, per les quals instava la rectificació del seu nom, en el sentit que es rectificués el nom de "J. Pablo" per "J. Pau". Juntament amb la reclamació presentada davant l'Autoritat, la persona afectada aportava còpia del DNI.

Segon.- D'acord amb l'article 5 b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), mitjançant escrit de data 21/02/2011 es va donar trasllat al Departament d'Ensenyament de la reclamació de tutela del dret de rectificació presentada per la persona reclamant, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- El Departament d'Ensenyament va formular al·legacions mitjançant escrit de data 09/03/2011. En aquestes al·legacions el Departament exposava que, dins el termini de 10 dies hàbils, es va atorgar la rectificació sol·licitada per l'interessat.

L'entitat reclamada aportava còpia de l'escrit mitjançant el qual la persona reclamant hauria exercit el dret de rectificació, escrit que fou dipositat al servei de Correus en data 25/02/2011; i també aportava còpia de dos escrits de 09/03/2011, pels quals el Departament d'Ensenyament atorgava la rectificació sol·licitada en relació als fitxers "*Gestió d'activitats de formació per al professorat*" i "*Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya*".

Quart.- Atesa la divergència sobre la data en què la persona reclamant hauria exercit el dret de rectificació davant el Departament d'Ensenyament, per mitjà d'escrit de 07/04/2011 l'Autoritat va sol·licitar a la persona reclamant que especificués a través de quin escrit va exercir el dret de rectificació davant el responsable del fitxer.

Aquesta sol·licitud d'informació va ser atesa per la persona reclamant a través d'escrit de 20/04/2011, pel qual manifestava, entre d'altres, el següent:

- Que durant l'any 2010 va intentar instar la modificació de les seves dades personals davant el Departament d'Ensenyament, tant a través de l'obertura d'una pluralitat d'incidències a l'XTEC, com per via telefònica.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

- Que degut a que les peticions no van ser ateses, va enviar un fax al Departament en data 27/01/2011, sol·licitant novament la rectificació.
- Que aquest escrit tampoc va ser atès, motiu pel qual va enviar una carta certificada en data 25/02/2011.
- Que la data d'inici de la rectificació es remunta a l'any 2010.
- Que per donar-se d'alta com a usuari de l'XTEC s'ha d'enviar un fax, així com que el servei d'atenció al client és telemàtic, per la qual cosa s'ha d'entendre que les persones afectades poden exercir els seus drets a través de les mateixes vies.
- Que actualment el Departament d'Ensenyament l'ha informat que ha efectuat la rectificació sol·licitada.
- Que no obstant això, aquesta rectificació no s'ha realitzat de manera completa, doncs hi han determinants portals, com el "www.edu3.cat", en què aquesta no s'ha dut a terme.

La persona reclamant aportava amb el seu escrit impressió de pantalla del portal "www.edu3.cat", en el qual consta com a "Juan Pablo XXX".

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'article 16 de la LOPD, relatiu al dret de rectificació, determina el següent:

- "1. El responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de rectificació o cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies.*
- 2. Han de ser rectificades o cancel·lades, si s'escau, les dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa aquesta Llei i, en particular, quan aquestes dades siguin inexactes o incompletes.*
- 3. La cancel·lació dóna lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.*
- 4. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat comunicades prèviament, el responsable del tractament ha de notificar la rectificació o la cancel·lació efectuada a qui s'hagin comunicat, en cas que aquest últim mantingui el tractament, que també ha de procedir a la cancel·lació.*
- 5. Les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat."*

Per la seva banda, l'article 31.1 del RLOPD, disposa el següent:

- "1. El dret de rectificació és el dret de l'afectat per tal que es modifiquin les dades que siguin inexactes o incompletes."*

L'article 32 RLOPD en relació a l'exercici del dret de rectificació disposa que:

"1. La sol·licitud de rectificació ha d'indicar a quines dades es refereix i la correcció que s'ha de fer, i ha d'anar acompanyada de la documentació justificativa del que se sol·licita. (...)

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal de l'afectat, igualment l'hi ha de comunicar en el mateix termini.

3. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat cedides prèviament, el responsable del fitxer ha de comunicar-ne la rectificació o cancel·lació efectuada al cessionari, en un termini idèntic, perquè el cessionari, també en el termini de deu dies comptats des de la recepció de la dita comunicació, procedeixi, així mateix, a rectificar o cancel·lar les dades.

La rectificació o cancel·lació efectuada pel cessionari no requereix cap comunicació a l'interessat, sense perjudici de l'exercici dels drets per part dels interessats que reconeix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre."

Els apartats 2 i 3 de l'article 33 de l'RLOPD estableix pel que fa a la denegació del dret de rectificació el següent:

"2. També es poden denegar els drets de rectificació o cancel·lació en els supòsits en què ho prevegi una llei o una norma de dret comunitari aplicable directament o quan aquesta llei o norma impedeixin al responsable del tractament revelar als afectats el tractament de les dades a què es refereixi l'accés.

3. En tot cas, el responsable del fitxer ha d'informar l'afectat del seu dret a demanar la tutela de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si s'escau, de les autoritats de control de les comunitats autònomes, conforme al que disposa l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre."

D'altra banda, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

Tercer.- A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, tots ells acreditats documentalment a l'expedient, i sobre la base dels preceptes que s'han transcrit, cal analitzar si es va vulnerar el dret de rectificació de la persona reclamant.

Primerament cal abordar els aspectes formals, i en particular, si les peticions de rectificació adreçades al servei d'atenció a l'usuari de l'XTEC, es poden prendre en consideració als efectes d'entendre que es va exercir el dret referit. A aquest respecte, l'article 24 del RLOPD, relatiu a les condicions generals per a l'exercici dels drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, disposa el següent en els seus apartats 4t i 5è:

“4. Quan el responsable del fitxer o tractament disposi de serveis de qualsevol índole per a l'atenció al públic o l'exercici de reclamacions relacionades amb el servei prestat o els productes que s'hi ofereixen, es pot concedir a l'afectat la possibilitat d'exercir els seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició a través dels serveis esmentats. En aquest cas, la identitat de l'interessat es considera acreditada pels mitjans establerts per a la identificació dels clients del responsable en la prestació dels seus serveis o contractació dels seus productes.

5. El responsable del fitxer o tractament ha d'atendre la sol·licitud d'accés, rectificació, cancel·lació o oposició exercida per l'afectat tot i que aquest no hagi utilitzat el procediment establert específicament a l'efecte per aquell, sempre que l'interessat hagi utilitzat un mitjà que permeti acreditar l'enviament i la recepció de la sol·licitud, i que la mateixa sol·licitud contingui els elements indicats en el paràgraf 1 de l'article següent.”

De conformitat amb l'anterior, el Departament d'Ensenyament havia d'atendre la petició de rectificació exercida per la persona reclamant a través del servei d'atenció unificada de l'XTEC, i això encara que no s'hagués utilitzat el procediment establert a l'efecte, doncs quedaven acreditats l'enviament, la recepció de la sol·licitud, així com la identitat del reclamant, ja que s'efectuava des de l'adreça de correu electrònic corporativa assignada per l'XTEC a la persona reclamant.

Ara bé, cap de les sis sol·licituds telemàtiques per les quals la persona reclamant hauria exercit el seu dret de rectificació –la primera d'elles de 23/03/2010, amb núm. d'interacció SD46853-, no complien amb els requisits establerts als articles 25.1 d) i 32.1 del RLOPD, és a dir, en allò relatiu a l'aportació dels documents acreditatius de la petició de rectificació de la dada personal relativa al nom, com per exemple, còpia del document nacional d'identitat, del passaport o d'un altre document vàlid que identifiqués la persona reclamant. Davant això, el Departament d'Ensenyament al rebre aquestes sol·licituds de rectificació a través de peticions al servei d'atenció

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

unificada de l'XTEC, la primera de data 23/03/2010, havia de requerir a la persona reclamant l'esmena de la sol·licitud.

Pel que fa al termini en què s'havia d'efectuar aquest requeriment d'esmena, cal fer dues consideracions. D'una banda, que el termini de 10 dies previst als articles 16 de la LOPD i 32.2 del RLOPD per fer efectiu el dret de rectificació, és el termini màxim per resoldre i notificar –o haver intentat notificar- la sol·licitud de rectificació, conforme a la regla general fixada a l'article 53.1 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment administratiu de les administracions públiques catalanes, en consonància amb el previst a l'article 42.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. I d'altra banda, que el requeriment d'esmena que ha previst a l'article 25.3 del RLOPD en relació amb les sol·licituds defectuoses o incompletes –com és el cas- encara que el dit precepte no ha previst un termini màxim, s'ha d'efectuar en tot cas abans que es compleixi el termini màxim del procediment abans esmentat.

Sobre la base d'aquestes premisses, cal concloure que el Departament d'Ensenyament, al rebre les sol·licituds de rectificació mitjançant peticions en el servei d'atenció unificada de l'XTEC, en el termini de 10 dies havia de requerir a la persona reclamant l'esmena de la seva sol·licitud per tal que aquesta aportés còpia de la documentació acreditativa de la rectificació esmentada.

Doncs bé, el responsable del fitxer no ha acreditat en el marc del present procediment de tutela de drets que s'hagués requerit l'esmena a la persona reclamant, ni tampoc que s'hagués resolt la sol·licitud de rectificació dins el termini de 10 dies, a comptar des de la primera sol·licitud de rectificació de 23/03/2010.

A aquest respecte, consta acreditat que durant la tramitació del present procediment el Departament d'Ensenyament ha resolt la petició de rectificació referent al nom del reclamant a través de dos escrits de 09/03/2011 –segons manifesta el responsable del fitxer, en resposta a la sol·licitud formulada per la persona reclamant per mitjà d'escrit de 25/02/2011-, és a dir, quasi un any després de la petició inicial de rectificació (23/03/2011), la qual cosa ha de comportar ja, per raons formals, l'estimació parcial de la present reclamació, per no haver donat resposta en el termini de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud esmentada.

Quart.- Pel que fa a si el reclamant tenia dret a la rectificació que sol·licitava, cal tenir en compte que el dret de rectificació regulat a la LOPD és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Mitjançant el dret de rectificació la persona titular de les dades pot demanar la modificació de les seves dades de caràcter personal inexactes o incompletes, donant així compliment al principi de veracitat o exactitud regulat a l'article 4.3 LOPD.

Tal com s'ha avançat, per tal que es poguessin estimar les peticions de rectificació formulades per la persona reclamant, era necessari que aquestes s'acompanyessin amb la documentació que justificués la rectificació del nom. I com també s'ha dit, no consta acreditat que la persona reclamant hagués aportat juntament amb les

peticions telemàtiques, còpia del DNI, del passaport o d'altre document identificatiu, documentació que –com s'ha dit- permetria al responsable del fitxer valorar sobre la procedència de la rectificació sol·licitada.

D'altra banda, en relació al fax que la persona reclamant afirma haver enviat en data 27/01/2011 al Departament d'Ensenyament, per mitjà del qual s'hauria sol·licitat novament la rectificació –i en el que sí s'acompanyava d'una fotocòpia del DNI del reclamant-, procedeix efectuar les següents consideracions.

En primer lloc, cal deixar palès que la persona reclamant no ha aportat cap element probatori que permeti constatar l'enviament d'aquest fax.

I en segon lloc, cal tenir present que els apartats 1 i 2 de l'article 4 del Decret 360/1994, de 15 de desembre, del registre d'entrada i sortida de documents de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, referent als nous mitjans de tramesa dels documents, estableixen el següent en relació al fax:

"1. Els nous mitjans tecnològics de transmissió de documents per vies electròniques, informàtiques i telemàtiques han de garantir l'autenticitat, la integritat i la conservació de la informació, com també l'efectiva recepció d'aquests documents, tant per als òrgans administratius com per a les persones interessades.

2. Els documents que es trameten mitjançant fax no han de passar pel tràmit de registre mentre que amb aquest sistema no es puguin garantir els requisits consignats en l'apartat 1 d'aquest article. Quan es rebí per fax un tipus de document que s'hagi de registrar, s'ha de sol·licitar la tramesa del document original i registrar-lo quan aquest arribi al registre i serà a partir d'aquest moment quan començaran a produir-se els efectes previstos a la Llei 30/1992, de 26 de novembre."

Així doncs, la tramesa de documents a través de fax tampoc no permet acreditar de manera fefaent l'autenticitat, la integritat i la conservació de la informació, ni tampoc l'efectiva recepció dels documents. De conformitat amb el que s'ha exposat, no es pot tenir en compte el fax referit als efectes de l'exercici del dret de rectificació.

Així, va ser després de les sis peticions al servei d'atenció unificada de l'XTEC (entre el 23/03/2010 i el 14/01/2011), i de l'eventual enviament del fax (27/01/2011), i també després d'haver presentat la reclamació davant aquesta Autoritat (18/02/2011), i en concret el 25/02/2011, quan la persona reclamant va presentar a Correus la sol·licitud d'exercici del dret de rectificació dirigida al Departament d'Ensenyament que sí complia amb els requisits establerts als articles 25.1 d) i 32.1 del RLOPD, referents a l'aportació dels documents acreditatius de la rectificació sol·licitada.

En definitiva, escau concloure que quan la persona interessada va presentar la seva reclamació davant aquesta Autoritat no havia acreditat l'aportació de la documentació necessària –abans esmentada- davant el responsable del fitxer – el Departament d'Ensenyament-, d'acord amb el què disposen els articles 25.1 d) i 32.1 del RLOPD. Aquesta circumstància ha de comportar la desestimació de la reclamació formulada contra el Departament d'Ensenyament.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Cinquè.- Al marge de l'anterior, consta acreditat que el Departament d'Ensenyament va resoldre en sentit estimatori la petició de rectificació de 25/02/2011 per mitjà de dos escrits de 09/03/2011 -una vegada la persona reclamant va aportar còpia del seu DNI a través d'escrit de 25/02/2011-. En aquest sentit, la persona reclamant ha posat de manifest que aquesta rectificació no s'hauria efectuat completament. En concret, la rectificació sol·licitada no s'hauria dut a terme en relació a aquells webs en què l'accés a la seva part privada requereix la identificació com a usuari de l'XTEC, com per exemple, al web "www.edu3.cat".

És per això, que es considera oportú incidir en què la rectificació atorgada pel Departament d'Ensenyament, s'haurà d'estendre a totes aquelles aplicacions o webs que es nodreixin de les dades de caràcter personal incloses en els fitxers "*Gestió telemàtica d'activitats de formació (GTAF)*" i "*Usuaris de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC)*".

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar en part, per motius formals, la reclamació de tutela formulada pel Sr. XXX, referent al dret de rectificació exercit davant el Departament d'Ensenyament, atès que no es va atendre en el termini previst a l'efecte; i desestimar en tota la resta la present reclamació.

Segon.- Notificar aquesta resolució al Departament d'Ensenyament i a la persona reclamant.

Tercer.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 5 de maig de 2011